

KaakkoACT

Ennakoiva tieto toiminnaksi

Euroopan unionin
osarahoittama

KOUVOLA

Tulevaisuusvuoropuhelu 3 – Etelä-Savo 2025

Miten nuoret, aikuiset ja KV-osaajat saadaan harjoitteluihin yrityksiin ja töihin jo opintojen aikana? Miten teemme tämän yhdessä?

Tulevaisuusvuoropuhelun kolmannessa osassa 30.9.2025 (Mikkelissä läsnä) tavoitteena oli löytää ja sopia konkreettisia tekoja, jotka tukevat nuorten, aikuisten ja KV-osaajien harjoitteluun ja töihin pääsyä jo opintojen aikana. Ryhmät kuvasivat ja yhdistivät ideoitaan ja arvioivat niitä nelikentässä sen mukaan, kuinka vaikuttavia ja toteutuskelpoisia ne ovat. Tulokset osoittavat, että eri kohderyhmillä on yhteisiä painotuksia, kuten **ohjauksen vahvistaminen, verkostoyhteistyö ja työelämäkontaktien lisääminen.**

Seuraavassa tiivistettynä teot

Nuoret

Teko: *Työelämätaitojen tuki*

Nuorten näkökulmasta työskennellyt ryhmä painotti varhaista tukea ja työelämätaitojen harjoittelua jo peruskoulusta lähtien. Tavoitteena on, että nuorilla on riittävät taidot ja itsetuottamus työelämään siirtymiseen. Keskeisiä keinoja ovat ohjaus, kannustavat esimerkit, kesätyöhaasteet kunnille ja yrityksille sekä vahva yhteistyö oppilaitosten ja työnantajien välillä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Aikuiset

Teko: *Työpaikkatutustumiset Etelä-Savon työllistämisen mallin mukaan*

Aikuisten ryhmä korosti kohtaanto-ongelman ratkaisemista ja oppilaitosten, yritysten sekä työllisyysalueiden tiivistä yhteistyötä.

Luodaan pysyvä toimintatapa, jossa aikuisopiskelijat ja työnhakijat pääsevät helposti tutustumaan eri työpaikkoihin ja uramahdollisuuksiin. Toiminta käynnistetään yhteisesti sovituilla tavoilla, piloteilla, hankkeilla ja juurrutetaan osaksi jatkuvaa oppimista.

Kansainväliset osaajat

Teko: *Kohteesta toimijaksi -verkosto (lyhenne KTV)*

Tavoitteena on vahvistaa KV-osaajien integroitumista yhteisöihin ja työelämään verkostoitumisen, harrastusten ja kulttuurisen ymmärryksen kautta.

Painopiste on yhteisen suunnan löytämisessä ja monimuotoisuutta tukevassa kulttuurissa. Toiminta perustuu laajaan yhteistyöhön kuntien, oppilaitosten, seurojen ja yritysten kesken.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Miten nuoret, aikuiset ja KV-osaajat saadaan harjoitteluihin yrityksiin ja työhön jo opintojen aikana?

Nuoret

Helppo toteuttaa, vaikuttaa vähän: *Nuoret ja työnantajat - kohtaamisia ja niiden tukea, mm. TET-jaksot tärkeitä *Työelämän kanssa aamupaloja - yhteinen suunnittelu *Työelämävierailut bussilla *Nuorille tukea extra paljon	Helppo toteuttaa, vaikuttaa paljon: *Jo peruskoulussa ohjausta, jottei sosiaalinen perimä vaikuta liikaa *Työelämätaitojen oppiminen koko koulupolun ajan aina ikätason mukaan - elinikäinen urasuunnittelu *Kesätyöhaaste kunnille ja yrityksille *Kannustavia esimerkkejä *Tukea ja ohjausta työnhakuun (myös kesätyöt), jotta ekat kokemukset saataisiin mahdollisimman nuorena -> parantaa mahdollisuuksia myöhemmin *Tutustumiset, keskustelut, vuoropuhelu *Verkostoituminen opintojen aikana, laadukas ohjaus
Vaikuttaa vähän, vaikea toteuttaa: *Käänteinen TET on loistava idea, ulos siloista ja oppimaan nuorilta ja nuorten maailmasta *Ensimmäinen asiakas -ohjelma	Vaikuttaa paljon, vaikea toteuttaa: *Vahva rinnalla kulku, yhdessä sovitut toimenpiteet *Tarvittava tuki: kehityksen haasteet ja traumaattiset tapahtumat, ennakoiva, monilainen tuki, vahva yhteistyö *Myös korkeakoulussa panostetaan uraohjaukseen *Armollisuutta nuoria kohtaan, tukea ja tsemppausta, jotta uinuvat valmiudet pääsevät kehittymään

Aikuiset

Helppo toteuttaa, vaikuttaa vähän: *Kohtaamisia lisää, mm. työpaikkavierailut, koulutusta työtä etsiville *Vahvalla verkostoyhteistyöllä - jokaisen arvostaminen *Oppilaitosten ja työelämän tiiviimpi yhteistyö ja yhteisymmärrys palvelemaan ennen kaikkea opiskelijoita: rakenteet kuntoon *Vahva yhteistyö työllisyysalueiden kanssa *Paikalliset osaamiskahvit *Kulttuuritietoutta työnantajille, helpot tulkkauspalvelut madaltaa kynnystä KV-ihmisten ohjaamiseen ja palkkaamiseen	Helppo toteuttaa, vaikuttaa paljon: *Työnhakuun perehdytys esim. digitaaliset, kuvalliset cv:t, videohakemukset *Osaamisen päivitys *Jatkuva osaamisen päivittäminen - ajatusmalli puuttuu *Avoimuus muualta muuttaneita kohtaan, otetaan mukaan vieraampikin tapahtumissa yms., selkeät osoitetiedot ja saapumisohejeet *Hyvä yhteistyö yritysten kanssa – yritysvierailut ja rekrytapahtumat *Yritysvierailupassit *Työpankki: kartoitetaan ja ylläpidetään työnantajapooli, jotka valmiita tukemaan harjoittelua *Nopea aiemman hankitun osaamisen tunnustaminen ja tunnistaminen ja uuden hoksautus – helpotetaan polkuja uusille urille
Vaikuttaa vähän, vaikea toteuttaa: *Harjoittelun tarjonta / ihmiset esille monikanavaisesti ja luovasti *Harjoittelijoiden tarvitsijat esille monikanavaisesti *Mahdollisten kielimuurien poisto	Vaikuttaa paljon, vaikea toteuttaa: *Ajattelutavan muutos, että jatkuva oppiminen on arkipäivää *Aikuisten yksilölliset polut: opinnoissa keskitytään työelämän edellyttämään osaamiseen *Yksilöllinen uraohjaus *Rinnalla kulkeva palvelumalli – tuki aikuiselle työn ja harjoittelupaikan pysyvyyteen *Tuki työnantajille harjoittelun ohjaukseen ja työnhakijan työllistämiseen *Lisää ennakoitintietoa työnhakijoille *Yrityksiin avoimempi asenne erilaisuutta ja -ikäisyyttä kohtaan, jotta työyhteisöön pääsee sisälle

KV-osaajat

Helppo toteuttaa, vaikuttaa vähän: *Markkinointi: nopeat rekrytreffit, tekoäly, Welcome to Etelä-Savo, tukiäly *Ohjaus ja tuki *Panostusta ohjaukseen ja työelämävalmiuksiin opinnoissa, uudenlaisia rooleja oppilaitoksiin, uravalmennustyyppisiä jelppareita työelämän ja kv-opiskelijan väliin *Tukea työpaikan löytämiseen *Työnantajat, jotka ottavat harjoittelijoita, on löydettävä ja tarjottava tukea ohjaukseen, rinnalla kulku ja vahva tuki, monikanavainen ja luova viestintä mahdollisuuksista ja jatkuva dialogi, erilaisuus kilpailuetuna *Työyhteisöltä tukea	Helppo toteuttaa, vaikuttaa paljon: *Verkostot: International House hyödyntäminen yhdessä *Verkostoyhteistyön lisääminen ja ymmärryksen lisääminen *Integrointi kantaväestön kanssa esim. harrastukset, koska parhaiten sekä piilo- että näkyvät työpaikat löytyvät näin ja elämä on muutakin kuin työtä. *Luodaan mahdollisuuksia verkostoitua ja auttaa sitoutumaan maahan ja työllistymään *Kielitaitovaatimukset: hyväksytään heikko englanti tai suomi ja vastataan suomeksi – kulttuurin muutos, kieliharjoittelu ja mentorointi, käytännön kautta työelämässä oppiminen *Kielitaitovaatimusten lyhentäminen *Tuki työnhaussa KV-osaajille
Vaikuttaa vähän, vaikea toteuttaa: -	Vaikuttaa paljon, vaikea toteuttaa: *Tuki perheelle: huomioidaan kokonaisuus, puolisoiden työt *Kulttuurin muutos: Mölnlycken malli eri yrityskulttuurien muuttaminen ja kehittäminen monimuotoisuutta tukevasti *Job buddy -pari mukana arjessa

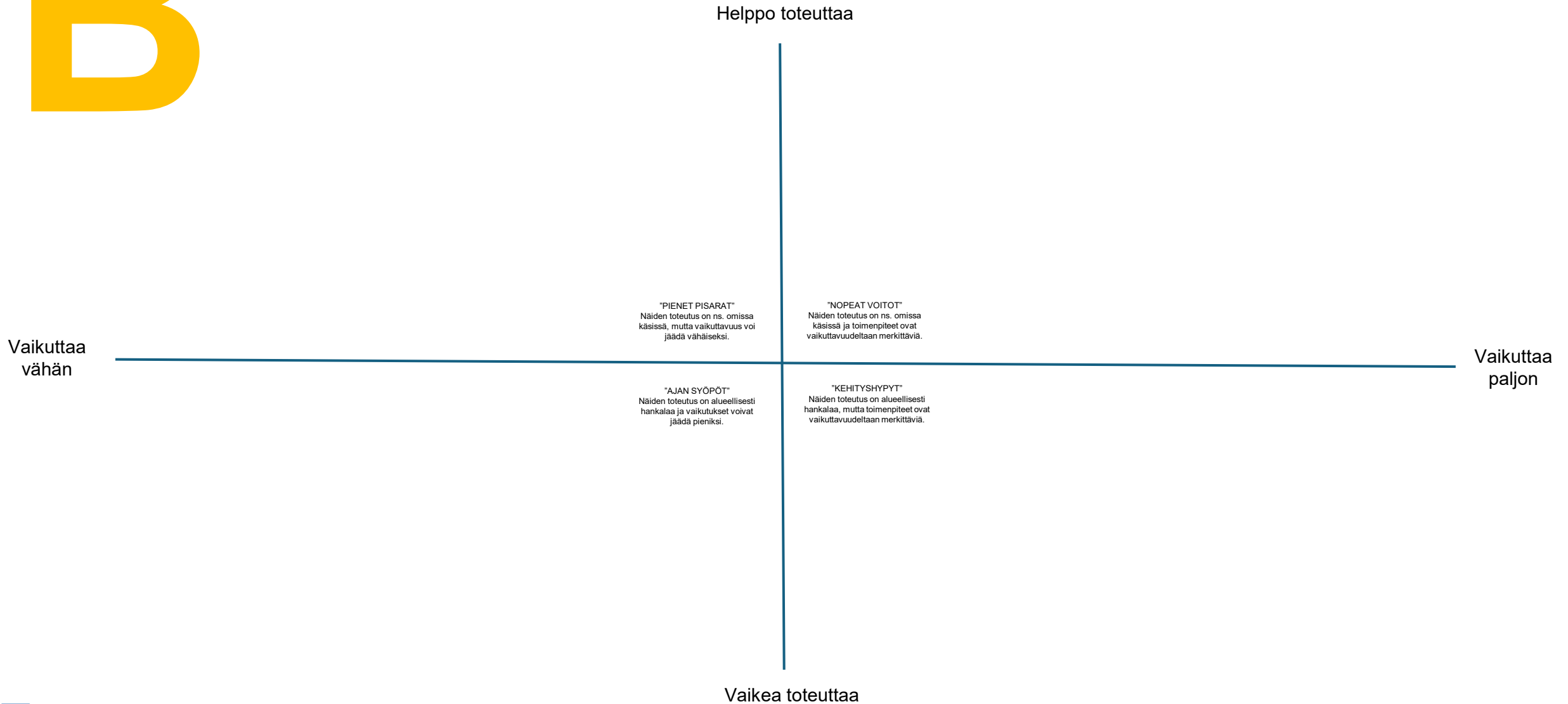

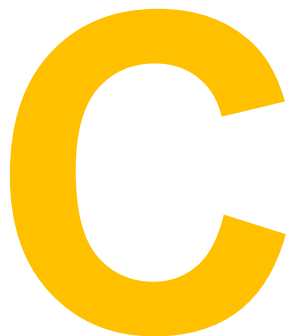
Millä keinoilla saamme nuoret harjoitteluihin ja työllistymään jo opintojen aikana? MITEN TEEMME TÄMÄN YHDESSÄ?

1. Valitse listalta tai lisää oma uusi asia, jota kohderyhmän osalta olisi edistettävä.
2. Kirjoita otsikko ja perustele asian tärkeys lyhyesti Post-it –lapulle.
3. Liimaa lappusi tähän.

B

Millä keinoilla saamme **nuoret** harjoitteluihin ja työllistymään jo opintojen aikana? MITEN TEEMME TÄMÄN YHDESSÄ?

Millä keinoilla saamme **nuoret** harjoitteluihin ja työllistymään jo opintojen aikana? MITEN TEEMME TÄMÄN YHDESSÄ?

TEKO
Työnimi

Mihin haasteeseen vastataan?

Mitä tavoitellaan?

KOHDERYHMÄ

Kenelle erityisesti kohdennetaan?

Onko muita välillisiä hyötyjiä?

TOTEUTTAJAT

Kuka vastaa toimenpiteen aloittamisesta / toteuttamisesta?

Ketkä muut ovat mukana toteutuksessa?

Keitä muita tulisi kysyä mukaan? Kuka kysyy?

LOPPUTULOS JA VAIKUTTAVUUS

Mitä hyötyä tästä on kohderyhmälle / toteuttajille?

Mikä osoittaa, että toimenpide onnistui?

TOTEUTUSTAPA

Milloin toimenpide toteutetaan?

Miten toteutus etenee?

Missä mittakaavassa tämä tulisi toteuttaa?
Miten varmistetaan toimenpiteen vaikuttavuus?

RESURSOINTI

Mitä tarvitaan, jotta toimenpide saadaan toteutettua (työpanos, tekniikka, tieto-taito jne.)?

Mistä puuttuvat resurssit saadaan?